

A versmondólányok és -fiúk meg Weöres az SZFE-n

2013. SZEPTEMBER 20. 10:01

Weöres Sándor sokaknak sokat jelent a Színház- és Filmművészeti Egyetem falain belül, ezért is rendezett Weöres 100 címmel egész napos konferenciát az intézmény a költő születésének századik évfordulója alkalmából. Az oktatók előadásai és a versmondó verseny után a negyedévesek beszédvizsgájából hallhattunk részleteket, felváltva néhány megzenésített Weöres-verssel.

Weöres Sándor egy apró Vas megyei faluban, Csöngén nőtt fel, ahol adott volt számára, hogy ő is gazdálkodással foglalkozzon, aztán megjárta több város több iskoláját – erről beszél Ascher Tamás, a Színház- és Filmművészeti Egyetem rektora, akinek megnyitója az életrajzi tények sorolása ellenére sem tankönyvszagú. A költő iskolaévei a folyamatos újrakezdésről, útkeresésről szóltak, megfordult Szombathelyen, Győrben, Sopronban és Pécsen, utóbbi városban viszonylag rövid idő leforgása alatt tizenkét különböző albérletben, a legképtelenebb helyeken lakott, ez pedig semmiképpen nem tekinthető száraz életrajzi adatnak.

Nemcsak az iskolaévek indultak (és folytatódtak) dőcögösen, a magánéletben is kereste a helyét, az irodalmi sikerek azonban gyorsan jöttek: már tizennyolc évesen publikált a Nyugatban, huszonegy esztendőskorában pedig első kötete is megjelent. Ascher beszél a Weöressel való személyes kapcsolatáról is, a budapesti évekről, amikor gyakran meglátogatta Bimbó úti, majd a Muraközi utcai lakásán. Az akkor már idős, népszerű és elismert költő ilyenkor borral kínálta, felesége, Károlyi Amy pedig vigyázott, hogy az itallal mindig is baráti kapcsolatot ápoló férje azért ne öntsön fel túlságosan a garatra.

A rektor beszéde után az egyetem oktatói közül többen is rövid, húszperces előadásokkal köszöntik a költőt, ezek közül néhányat van szerencsém végighallgatni. A színművekkel kapcsolatban Radnóti Zsuzsa rávilágít a régi és az új rendezői generáció közötti felfogásbeli különbségekre. Míg évtizedekkel korábban szövegcentrikusan, az eredeti műhöz teljes mértékben ragaszkodva rendezték a szerzők darabjait, a modern felfogás szerint a jelenre való reflektálás a fontos, akár a szöveg átírásával, de mindenképpen a mű átértelmezésével. A holdbéli csónakost elsőként Kazimír Károly alakította át a megszokottnál radikálisabban 1971-ben, de Radnóti Zsuzsa sorra veszi még

Ascher Tamás, Máté Gábor és Valló Péter különböző Weöres-rendezéseit is.

Nánay István a hatvanas években induló, a hetvenes és nyolcvanas évekre jellemző alternatív és amatőr színjátszásról beszél. Bár a nagyközönség általában három Weöres-darabot ismer (A holdbéli csónakos, Szent György és a Sárkány, A kétféjú fenevad), tucatnyi művét játszották irodalmi színpadokon. A hatalom nem nézte jó szemmel, ha a társadalom problémáit feltáró szövegek szélesebb közönséghez jutnak el, s az 1958-ban alakult Ódry Színpad történetében is el kellett telnie tíz évnek, amíg Weöres írásait színpadra állíthatták. Meghatottságában elsírta magát, amikor először látta színházban saját művét megelevenedni. Amúgy könnyű dolguk volt vele a rendezőknek: egy-egy művével azt csinálhattak, amit akarnak, onnantól kezdve, hogy megrendezték, már nem tekintette a sajátjának. A lényeg az volt, hogy a közönség megismerje őket.

A délutáni programok közül izgalmas a Weöres-mondó verseny, amelyen az egyetem hallgatói vesznek részt. A zsűri tagjai Bárdos András, Fekete Ernő, Molnár Piroska és Ráckevei Anna, elnöke pedig Huszti Péter, aki a verseny után elmondja, hogy a nyertesek mi, a közönség vagyunk, amivel nehéz is lenne vitatkozni, a mezőny valóban erős. De hogy az elnök ne csak dicsérjen, felhívja a figyelmet egy általános, több indulónál is előforduló hiányosságra: a vers, a gondolat vége sokszor alig érzékelhető, hiányzik a lezárás, a karakteresebb befejezés. Az első díjat a Hazatérés című versért az a harmadéves hallgató, Jéger Zsombor kapja, akire a közönség is szavaz, a második helyen Feczesin Kristóf, a harmadikon Szabó Sebestyén végez.

A záróprogram a Padlás termében rendezett "piros alma álom" című előadás, amely a negyedéves színművész hallgatók beszédvizsgájának részleteiből és megzenésített Weöres-versekből áll össze. Különleges és meghitt hangulatot teremt, hogy mindannyian egy nagy körben ülünk, színészek és nézők egymással vegyülve. Bár itt is megfigyelhető, amit Huszti Péter mondott, néha valóban hiányzik egy-egy hatásosabb lezárás a versek végéről, de az összbenyomás mindenképpen kellemes. Hallunk rapszerűen előadott gyermekverseket, illetve elszavalt szimfóniákat, zongorakísérettel meglevő Majomországot és Haláltáncot.

A végén Győrei Zsolt, az egésznapos program kitalálója és megszervezője mond köszönetet minden résztvevőnek, és megemlíti, hogy Weöres Sándor mennyire fontos az egyetemhez kötődők számára. Örömteli látni és hallani, hogy ez alól a fiatal színészgeneráció sem kivétel. Weöres gyakorlatilag kortárs, a mai napig tud újat mutatni, érezhetően nem kötelező megemlékezésről van itt szó - úgy tűnik, a színészek élvezettel nyúlnak az műveihez. A sokoldalú költő terjedelmes életűvének színpadi megjelenése pedig költészet és színház kapcsolatának szép példája.

Weöres 100 konferencia

Előadók:

Ascher Tamás
Győrei Zsolt
Jákfalvi Magdolna
Karsai György
Kompár Valéria
Nánay István
Radnóti Zsuzsa
Stóhr Lóránt
Zsámbéki Gábor

A Weöres-mondó verseny díjazottjai:

1. Jéger Zsombor
2. Feczesin Kristóf
3. Szabó Sebestyén

A zsűri tagjai:

Bárdos András
Fekete Ernő
Molnár Piroška
Ráckevei Anna

A zsűri elnöke:

Huszti Péter

A "piros alma álom" előadói, a negyedéves osztály:

Bach Kata
Csapó Attila
Janka Barnabás
Mészáros Blanka
Szabó Erika
Tóth András
Tóth János
Vecsei Miklós
Vidnyánszky Attila ifj.
Zoltán Áron
Zsigmond Emőke

Osztályvezetők:

Forgács Péter
Hegedűs D. Géza
Marton László

Színház- és Filmművészeti Egyetem
2013. szeptember 14.
Forrás